

LEF

*Loslaten in
vertrouwen*

*Financieel
verantwoord*

LEEF

*"en" in
plaats van
"want"*

CDA

KERNKRACHTIG

CDA-fractie Kaag en Braassem
Raadsvergadering 3 november 2014

Collegeleden, raadsleden, luisteraars in de zaal en thuis,

Inleiding

CDA Kaag en Braassem wil de begroting 2015 met LEF beschouwen. Hierbij staat LEF voor: Loslaten in vertrouwen, En (wat heeft u ervoor nodig) in plaats van want (de regels laten het niet toe) en Financieel verantwoord. **CDA** is er trots op dat de tekst over de veranderde grondhouding die nodig is in de sterk veranderende samenleving en door ons al werd genoemd in de begrotingsbeschouwingen van 2014 en het **CDA** verkiezingsprogramma, nu ook is geborgd in het recente raadsakkoord.

Vorig jaar constateerde het **CDA** nog dat de situatie in Kaag en Braassem broos was, maar stabiel. Inmiddels is Kaag en Braassem sterker geworden en is de begroting 2015 voldoende ingericht om de komende spannende jaren in te gaan, die vooral in het teken staan van het Sociaal Domein en de wijze waarop we met de kernen, de inwoners en het beleid omgaan. Er mag zelfs worden geconstateerd dat het anders denken en doen al de eerste vruchten af werpt met voorbeelden als:

- De Maatschappelijke Agenda die 3D-proef is gemaakt en nu ook inspeelt op de sociale agenda;
- Natuurbelevingstuin De Bult in Nieuwe Wetering, het Kapelletje in Oude Wetering, de transformatie van de oude Veense Veiling in Café Wagenaar in Roelofarendsveen en het beheer van Schoolhuis Rijnsaterwoude door vrijwilligers
- Ook onder “kernen in hun kracht” roeren bestaande en nieuwe dorpraden zich.

CDA heeft er vertrouwen in dat door samenredzaam er nog meer mooie pareltjes groeien. Dit past ook bij gespreide verantwoordelijkheid.

Wie weet worden zo delen uit het wensboek Kaag en Braassem dat in het voorjaar door ons is uitgereikt aan de nieuwe gemeenteraad en toegezonden aan de dorpsraden toch een beetje werkelijkheid!

Los laten in vertrouwen

De verandering in de begroting van vijf naar drie hoofdstukken vraagt nadrukkelijk om los laten in vertrouwen. Het ontschotten van budgetten biedt het college binnen de programma's meer schuifruimte. **CDA** is voorstander van een sterk integrale benadering van de begrotingsonderdelen (we hebben er immers in de vorige beschouwingen en ons verkiezingsprogramma zelf om gevraagd), maar dan moeten er wel goede afspraken worden gemaakt over het in control blijven van de raad. **CDA** wil daarbij niet zover gaan als D66. Geen subprogramma's onder de hoofdprogramma's, maar wel een discussie in de werkgroep financiën over hoe het college de raad informeert, welke sturing er nog kan worden gegeven en hoe verantwoording wordt afgelegd. De nieuwe begrotingsopzet moet uiteindelijk ruimte bieden voor ontwikkeling en groei. **CDA** verzoekt het college dit te agenderen voor de werkgroep financiën.

Los laten in vertrouwen geldt ook naar de inwoners van Kaag en Braassem. Meer nog dan afgelopen jaar moet er ruimte komen voor initiatieven. Wat het **CDA** betreft mag dit op alle terreinen: binnen het Sociaal Domein, op ruimtelijk ordening, bij de inrichting en onderhoud van de kernen, maatschappelijke voorzieningen, duurzaamheid, recreatie etc. Hierbij geldt de grondhouding: Ja, en wat heeft u ervoor nodig in plaats van Nee, want de regels laten het niet toe. En als sprake is van een “nee” moet helder worden uitgelegd waarom er beperkingen zijn. Dit zal het nodige vragen van de inwoners en het komt aan op LEF van alle partijen (inwoners, medewerkers op het gemeentehuis en bestuurders). Daar mag wat het **CDA** betreft wat tegenover staan. Ik kom daar straks op terug.

Beleidsontwikkeling

De huidige begroting geeft nog weinig nieuwe ontwikkelingen aan. Dit is niet vreemd. Partijen hebben er immers samen voor gekozen om zowel kaders als uitvoering op basis van invloed aan de voorkant nader uit te werken. Staan we dan een jaar stil en doen we dan niets? Nee, in tegenstelling: Er is veel werk aan de winkel samen met de inwoners. Voor de raad is een belangrijke rol weggelegd ten aanzien van agenderen, prioriteren en regiseren. **CDA pleit daarom voor een goede jaarplanning**.

Het opstellen van een integraal Groenbeleidsplan met deelplannen in samenspraak met de kernen en hun inwoners staat wat het CDA betreft bovenaan die agenda. Dit inclusief het bermen beheer: bij voorkeur duurzaam. Daarnaast moet zo snel mogelijk worden gestart met een nieuw systeem van het scheiden van afvalstoffen. We horen van het college graag een toezegging op dit thema. Dit heeft te lang op zich laten wachten en leent zich uitstekend om snel met LEF op te pakken. Voor de zomer is al het nodige voorwerk verricht, inwoners waren destijds al betrokken en het kan stapsgewijs worden opgezet. Het is schrijnend te constateren door het ontbreken van een snelle adequate aanpak er nu € 70.000 moet worden betaald aan afvalstoffenverbranding. Dit had veel minder kunnen zijn.

Hiermee snijdt het **CDA** dan ook het thema duurzaamheid aan. Het krijgt wel aandacht maar teveel versnipperd waardoor er niet effectief mee wordt omgegaan. Het is tijd voor een concrete over-all-visie, waarbinnen alle vormen van duurzaamheid aan de orde komen en de gemeente zich uitspreekt over hoe zij daarmee wil omgaan. **CDA** werkt graag mee aan het borgen van duurzaamheid in het gemeentelijk beleid en verzoekt het college om in 2015 samen met inwoners en raad een visie op duurzaamheid op te stellen.

In de vorige beschouwingen heeft het **CDA** opgeroepen tot het meer naar buiten treden van raad, college en ambtelijk apparaat en gebruik te maken van de kennis die op straat ligt om beleid en uitvoering vorm te geven. Deze handschoen is kordaat opgepakt. Er vindt volop interactie plaats met inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld. Het moet daarbij niet om de regels gaan maar om mensen en met een ontwikkeling van individuele macht naar gebundelde kracht.

Wat betreft het Sociaal Domein overlegt het **CDA** graag nog nader met het college over hoe het komend jaar goed de vinger aan de pols wordt gehouden, zodat niemand tussen wal en schip valt. Het continu monitoren van de uitvoering van deze nieuwe gedecentraliseerde taken is van groot belang om tijdig te kunnen bijsturen en problemen te voorkomen. Ook financieel. In het verlengde van dit thema ziet **CDA** ook snel een discussie over de inzet van jongeren in het vrijwilligerswerk. Met de scholen zouden hiervoor initiatieven kunnen ontwikkeld. Het vergroot de betrokkenheid en onderlinge verbondenheid tussen generaties. We leven niet alleen voor onszelf, maar zijn pas mens door met elkaar te leven.

Financieel verantwoord

Voorzitter, de financiële begroting toont een positief beeld. De risico's zijn goed gekwantificeerd. We hebben een overzichtelijke nota reserves en voorzieningen, een groeiende algemene reserve en een sterke weerstandratio. Kaag en Braassem is op de goede weg ondanks dat onzekerheden ten aanzien van het Sociaal Domein nog wel op de loer liggen. SvKB miste in dat verband zelfs een buffer die voor die onzekerheden zou moeten worden opgebouwd. Tegelijkertijd was SvKB echter van mening dat de weerstandratio naar beneden mocht. Dit klinkt het **CDA** tegenstrijdig in de oren. Juist vanwege de onzekerheden moet de gemeente een stevige weerstandratio hebben. Daar moet niet aan worden getornd. Dit past bij goed rentmeesterschap.

Waar wel aan zou mogen worden getornd zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Beiden laten in de begroting een structureel voordeel zien. Inmiddels is bij beantwoording van vragen daarover gebleken dat dit toch anders lag. Zo bleek bij de afvalstoffenheffing uiteindelijk geen sprake van

overdekking door extra kosten en bij het rioolrecht was het voordeel niet structureel, maar incidenteel. Hier baalde het CDA wel van. Het lastenniveau van de gemeente is in de regio Holland Rijnland het hoogste en hier lag een uitgelezen kans om tarieven te verlagen. Het blijft nu beperkt tot een kleine verlaging van in ieder geval de afvalstoffenheffing. In december komen we nog op terug.

Toch verdienen onze inwoners meer. Er zijn al zware offers gevraagd toen Braassemerland en de bezuinigingen dit noodzakelijk maakte. En nu gaan we als regiegemeente op een andere wijze sterke schouders vragen.

We hebben daarvoor geïnvesteerd in het ambtelijk apparaat (versterking formatie), het college (behoud aantal wethouders) en de raad (werksessies). Investeren in onze inwoners mag daarbij niet achterblijven. We vragen aan hen meer eigen verantwoordelijkheid te nemen om grip te krijgen op hun eigen leven en hun eigen leefomgeving. We willen de inwoners sterker maken en vragen hun inspanning om in hun kracht te komen. Dit past ook bij gespreide verantwoordelijkheid. Naar de mening van het CDA is dit de belangrijkste overweging om de inwoners hiervoor een lastenverlaging te geven. Het getuigt ons inziens van LEF om hiertoe over te gaan.

Hiervoor zijn twee amendementen voorbereid:

- Een amendement om beslispunt 4 te schrappen. Het past het college niet om de raad een nadere invulling van de vrije begrotingsruimte te onthouden en deze ongemoeid te laten tot de perspectiefnota 2016. Dit is aan de raad.
- En een amendement waarin wordt voorgesteld de OZB, na inflatie met 1,5% te verlagen ten laste van de vrije begrotingsruimte. Dit leidt tot een structurele daling van deze ruimte met € 50.000. In 2015 is dit relatief fors, maar in het meerjarenperspectief relatief weinig. Bedenk hierbij dat de inwoners zelf het inverdieneffect realiseren met hun vrijwillige inzet op het realiseren van initiatieven die de gemeente mooier maken. Zij tonen hiermee LEF. En dat is wat een gemeente nodig heeft om te groeien en te bloeien.

Tenslotte

Ook dit jaar is wederom een woord van dank verschuldigd aan de medewerkers in het gemeentehuis die enthousiast en met flinke stappen LEF vertoont in hun werk en het betrekken van de inwoners daarbij. Maar nog meer danken wij de inwoners die volop tonen dat anders denken en anders doen loont.

CDA realiseert zich dat niet alle discussieonderwerpen die door de andere partijen zijn ingebracht in deze algemene beschouwingen aan de orde zijn gesteld. Over de precarioheffing en de toeristenbelasting kan het CDA kort zijn. Hier is destijds op ingezet en gooien we niet zondermeer overboord. Het zijn bewuste keuzes geweest met doelstellingen. De mogelijkheden zijn er nog steeds om deze doelen te bereiken

Thema's als: het vooralsnog handhaven van 30% sociale woningbouw, een discussie over de toekomst van de agrarische sector en varkenshouderijen, het al dan niet ontwikkelen van Veenderveld II horen in deze beschouwingen ons inziens niet thuis. Wanneer dit wel aan de orde is gaat het CDA hier over uiteraard het debat aan. En hiermee wil ik de algemene beschouwingen eindigen.

Ik dank u wel,
Karin van der Kaaden
Fractievoorzitter CDA Kaag en Braassem